



„Днес България няма или почти няма никакви личности. Бихте ли ми казали кой от ръководителите на партията е личност? В най-добрия случай срещаме безличното лице на чиновника. Езерото на личностите е заменено с блатото на чиновниците. Какви духовни искри идват от хората на върха у нас или от академиците, или от разните чиновници, председатели на чиновнически съюзи – писатели, художници или актьори? Нищо... Днес разказите за личностите преди тридесет години звучат като легенди. И логично стигаме до още една значителна промяна. Посредствеността. България наистина е царството на посредствеността... Вместо борците-идеалисти от преди тридесет години, ние имаме равнодушното примирение непоносимото стадо на борците-кариеристи. Вместо чиста ненавист и борба за свобода, справедливост и прогрес, ние имаме равнодушното примирение с феодални порядки, дълбоки неправди, корупция и лъжа”.

Написаното е от [убития в Лондон през 1978 г. от Държавна сигурност по заповед на върхушката на БКП](#) български писател Георги Марков четири години по-рано, през 1974 г., като част от есето „Действителните промени в тридесет години”.

То се публикува за първи път в „Ненаписаната българска харта” – част 2 от есетата на писателя събрани и издадени неотдавна от фондация „Комунитас”, които представям тази неделя в [електронната библиотека](#) на [desebg.com](#) ([виж повече за част 1 от есетата, излязла през 2015 г. – ТУК](#)).

Преоткриване: Георги Марков

Написано от Христо Христов
Неделя, 10 Април 2016 18:35

Вероятно мнозина от читателите биха припознали написаното от Марков през 1974 г. за особено актуално и относимо към днешна дата за случващото се в България.

Уверявам ви, това не е единственият текст в събраните 43 есета, писани в периода 1971-1978 г., една част от които са излъчени по радио "Дойче веле", а други се публикуват за първи път, който ще ви накара да се замислите дали пък това не е писано за днес.

Словото на автора на „Задочни репортажи за България” има уникална сила и послание. „За съжаление Георги Марков се размина със своята публика”, ми каза преди повече от десет години в едно интервю литературният критик Розалия Ликова, единствената, която си позволява да пише положително за „невъзвращенеца” и „предателя”, след като Георги Марков отказва да угоди на заплахите на управлението на компартията през 1971 г. и да се върне в НРБ.

Да, Георги Марков се разминава със своята публика в апогея на своето творчество в България, но силата на словото му е такава, че след промените различни поколения го преоткриха и продължават да го правят, като за това особено спомагат новите издания на творчеството му, сред които са и двата тома на есетата му.

Неслучайно при представянето на първата част от тях през 2015 г. подчертах написаното от философа Тони Николов в предговора, а именно, че Георги Марков е наш съвременник. Именно поради изключителното актуално звучене на словото му.

Есетата на Георги Марков обаче не са страници с констатации за комунистическата система, една част от които, за съжаление, продължават да са част от нашата действителност.

Те са духовно проникновение. Един пронизателен поглед, който не някак случайно е уловил най-важните импулси на българската душа, но и онова, което е станало с нея, след като попада в адската машинария на внесената от Кремъл тоталитарна власт.

Няма друг автор, който така ясно и точно да е описал трансформация в духовно отношение в резултат на пагубното влияние на болшеvizма върху културата и бита на българите.

В есетата ще прочетете и за наложените тоталитарни комунистически ритуали, свързани с националния характер на руския народ". Да, за руския, а не за българския народ.

„Обожествяването на отделни личности, екзалтирането от отделни идеи често пъти до пълна самозабрава и човешко самоотричане, робският комплекс с падането на колене и вика: Батюшка Царь!" или „За Родину, за Сталина!" бяха явления почти непонятни на здравия български разум", пише Георги Марков.

В есетата ще откриете раждането на СТРАХА – първата голяма промяна от трансформацията след 9 септември 1944 г., и втората, която идва след нея – ЛЪЖАТА.

И не само това. Есетата са и имената на онези морални стожери в културата, поставена под партиен похлупак, чийто талант и достойнства са посочени от самия Марков, неговите братя по перо, които днес продължават да липсват от учебниците по литература като най-ярки примери за интелектуалната съпротива срещу тоталитарния комунистически режим.

Словото на един от най-ярките духовни български гласове, заглушавано безрезултатно при комунизма, днес обаче не чака да влезе в учебниците, за да стигне до новите поколения българи.

Именно чрез благородната инициатива, каквато са изданията на есетата, осъществена от фондация „Комунитас", посява семената на вярата и отваря очите на онези млади сънародници на писателя, които жадуват да бъдат вдъхновени от интелектуалната сила на истински духовни водачи.

Премиерата на част 2 от есетата, проведена в началото на март тази година, ясно го

Преоткриване: Георги Марков

Написано от Христо Христов
Неделя, 10 Април 2016 18:35

показа. Там бяха не само творците от поколението на Георги Марков, останали верни на своя приятел, но и немалък брой лица на млади българи, които не са живели комунизма, но са интересът им ги е отвел до преоткриването на писателя и неговото непреходно творчество.